

Dosarul nr. 2ra-967/2023
2-20089550-01-2ra-13072023

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Călărași (V. Arhip)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

10 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Ion Malanciuc
Diana Stănilă
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Tocarjevschi Vera și Tocarjevschi Serghei,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. împotriva Verei Tocarjevschi și Tocarjevschi Serghei, intervenient accesoriu A.E.Î.C. „Dacia din Săseni” cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă legal și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 07 iulie 2020, B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. a depus cerere de chemare în judecată împotriva Verei Tocarjevschi și Tocarjevschi Serghei, intervenient accesoriu A.E.Î.C. „Dacia din Săseni”, solicitând transmiterea în posesia B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. pentru a fi vândute forțat, bunurile ipotecate, și anume: terenul agricol cu suprafața de XXXXX ha situat în extravilanul XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX; terenul agricol cu suprafața de XXXXX ha, situat în XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX; terenul agricol cu suprafața de XXXXX ha, situat în XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX; terenul agricol cu suprafața de XXXXX ha, situat în extravilanul satului XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX; terenul cu suprafața de XXXXX ha, modul de folosință grădină, situat în satul XXXXX, număr cadastral XXXXX, care aparțin cu drept de proprietate Verei Tocarjevschi.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin hotărârea din 08 aprilie 2010 a Judecătoriei Călărași, s-a încasat în mod solidar de la Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor „Dacia din Săseni”, Ciubotaru Efimia, Ivanov Ludmila, Capranov Svetlana, Vioară Maria, Tocarjevschi Vera, Cemîrtan Emilia și Covalenco

Svetlana a datoriei în mărime de 754 724,26 de lei.

A relevat că, la data de 13.09.2010, în temeiul art. 34 din Legea cu privire la gaj și art. 6 alin.(1), (3) lit. b) din Legea cu privire la ipotecă, BC „Moldova-Agriondbank” SA a înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial:

- avizul de constituire a ipotecii legale nr. 22205/4988 din 10.09.2010 asupra terenului agricol cu suprafața de XXXXX ha situat în extravilanul satului XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate Verei Tocarjevschi, evaluat de către OCT Călărași, Î.S. „CADASTRU” la prețul de 739,14 lei;

- avizul de constituire a ipotecii legale nr. 22205/4989 din 10.09.2010 asupra terenului agricol cu suprafața de XXXXX ha, situat în extravilanul satului XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate Verei Tocarjevschi, evaluat de către OCT Călărași, Î.S. „CADASTRU” la prețul de 3 389,92 lei;

- avizul de constituire a ipotecii legale nr. 22205/4990 din 10.09.2010 asupra terenului agricol cu suprafața de XXXXX ha, situat în extravilanul satului XXXXX, care aparține cu drept de proprietate Verei Tocarjevschi, evaluat de către OCT Călărași, Î.S. „CADASTRU” la prețul de 1 773,30 lei;

- avizul de constituire a ipotecii legale nr. 22205/4991 din 10.09.2010 asupra terenului agricol cu suprafața de XXXXX ha, situat în XXXXX, care aparține cu drept de proprietate Verei Tocarjevschi, evaluat de către OCT Călărași, Î.S. „CADASTRU” la prețul de 7 129,97 lei.

A precizat că, prin hotărârea din 23 noiembrie 2011 a Judecătoriei Călărași, a fost încasat în mod solidar de la Asociația de Economii și Împrumut al Cetățenilor „Dacia din Săseni”, Ciubotaru Efimia, Ivanov Ludmila, Capranov Svetlana, Vioară Maria, Tocarjevschi Vera, Cemîrtan Emilia și Covalenco Svetlana datoria în mărime de 754 724,26 de lei.

A notat că, la data de 22.05.2020, BC „Moldova-Agriondbank” SA a înregistrat în Registrul bunurilor imobile avizul de constituire a ipotecii legale nr. C391/E00235 din 24.04.2020, asupra terenului cu suprafața de XXXXX ha, modul de folosință grădină, situat în satul XXXXX, care aparține cu drept de proprietate Verei Tocarjevschi.

A susținut că, până în prezent Tocarjevschi Vera nu a achitat datoria față de BC „Moldova-Agriondbank” SA, iar la situația din 22.04.2020 datoria AEÎC „Dacia din Săseni” față de bancă constituia suma de 741 514,10 de lei, inclusiv creditul restant - 633 804,50 de lei, dobânda neachitată - 101 609,60 de lei și alte datorii aferente contractului. În termenul fixat în avize, Tocarjevschi Vera nu a achitat datoria față de bancă, iar bunurile ipotecate nu au fost transmise în posesia băncii pentru a fi vândute.

Prin hotărârea din 02 februarie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, s-a admis integral acțiunea depusă de B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. către Tocarjevschi Vera și Tocarjevschi Serghei, intervenient accesoriu A.E.Î.C. „Dacia din Săseni”, privind exercitarea dreptului de ipotecă legal și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a transmis în posesia B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. pentru a fi vândute forțat bunuri imobile ipotecate: terenul agricol cu suprafața de XXXXX ha situat în

extravilanul XXXXX; terenul agricol cu suprafața de XXXXX ha situat în extravilanul XXXXX; terenul agricol cu suprafața XXXXX ha situat în extravilanul XXXXX; terenul agricol cu suprafața de XXXXX ha situat în extravilanul s XXXXX; terenul agricol cu suprafața de XXXXX ha, modul de folosință grădină, situat în XXXXX, care aparțin cu drept de proprietate lui Tocarjevschi Vera.

S-a încasat din contul lui Tocarjevschi Vera în beneficiul B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. cheltuielile de judecată privind achitarea taxei de stat în sumă de 270 de lei.

Prin decizia din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins cererea de apel declarată de către Tocarjevschi Vera și Tocarjevschi Serghei, cu menținerea hotărârii din 02 februarie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, Tocarjevschi Vera și Tocarjevschi Serghei, utilizând calea de atac apelul nu au prezentat în instanța de apel, probe care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată, iar avocatul Bucicovschi Sergiu, acționând în interesele Verei Tocarjevschi Vera, pretinde la existența unei alte stări de fapt și aplicabilitatea altor norme de drept material, înaintând critici formale și subiective împotriva hotărârii date de prima instanță, fapt ce nu generează automat existența acestei stări de fapt și necesitatea aplicării normelor de drept material dorite de ultimii.

A concluzionat că, instanța de fond a examinat pricina sub toate aspectele, stabilind cu certitudine caracterul raportului juridic litigios, circumstanțele de fapt real existente, legea materială ce guvernează situația. De asemenea, în cadrul judecării pricinii, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt, ce se încadrează în asigurarea drepturilor părților la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6 CEDO.

La 23 mai 2023, Tocarjevschi Vera și Tocarjevschi Serghei au declarat recurs împotriva deciziei din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingerea acțiunii.

În motivarea recursului și-au exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, reiterând argumentele indicate în cererea de apel motivată.

În esență au invocat că, BC „Moldova-Agroindbank” SA nu a întreprins măsuri de efectuarea a procedurilor prevăzute de Codul de executare, privind exercitarea dreptului la ipotecă. Nu a înaintat cererea de chemare în judecată de separare ori determinare a cotei părți din bunurile comune în devălmășie a soților Tocarjevschi pentru a urmări creanța acestora.

Au relevat că, BC „Moldova-Agroindbank” SA a ascuns de instanța de judecată că actualmente se află într-un litigiu cu Tocarjevschi Vera, pe alte cauze civile, și deci executarea dreptului de ipotecă este inoportună și ilegală la moment.

Au mai precizat că, de către Procuratura Călărași a fost instrumentat dosarul penal nr.2012160494 intentat pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 238 din Codul penal, adică dobândirea creditului prin înșelăciune și astfel, a fost falsificată semnătura cet. Tocarjevschi Vera în Contractul de fidejusiune nr.S08179b4 din 17.03.2008, unde datorită acestui fals s-a obținut un credit bancar,

în care escrocii prin înșelăciune și abuz de încredere au obținut o sumă impunătoare de bani în valoare de 1 590 000 de lei.

Au menționat că, potrivit raportului de expertiză grafoscopică din 15 noiembrie 2016, Tocarjevschi Vera, nu a semnat nici contractul bancar, nici contractul de fidejusiune și nici nota informativă privind utilizarea creditului conform destinației, din 19 martie 2008.

La fel, au evidențiat și raportul de expertiză nr. 903 din 20.05.2019, potrivit căruia, semnătura din numele cet. Tocarjevschi Vera plasată la rubrica „Fidejursorul în Contractul de fidejusiune nr. S08176 b4, din 17 martie 2008, nu a fost executată de către Tocarjevschi Vera, dar de o altă persoană prin procedeul de imitație”.

Au specificat că, Tocarjevschi Vera a devenit victima unei înșelăciuni comise de către funcționarii din cadrul Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor „Dacia din Săseni”, raionul Călărași, și a lucrătorilor BC „Moldova-Agroindbank” SA care prin fraudă și ducerea în eroare au perfectat un contract de împrumut și au primit bani, prin falsificarea semnăturii cet. Tocarjevschi Vera.

Au explicat că, anterior BC „Moldova-Agroindbank” SA s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Asociația de Economii și Împrumut a Cetățenilor „Dacia din Săseni”, raionul Călărași, Ivanov Ludmila, Capranov Svetlana, Vioară Maria, Cemîrtan Emilia, Tocarjevschi Vera, Ciubotru Efimia, Covalenco Svetlana privind încasarea împrumutului în mărimea de 732742 de lei și a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat în suma de 21982 de lei, iar în total suma de 754724,26 de lei.

Au reiterat că, prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Călărași din 23.11.2011, s-a decis încasarea în mod solidar de la Asociația de Economii și Împrumut al Cetățenilor „Dacia din Săseni”, Ciubotaru Efimia, Ivanov Ludmila, Capranov Svetlana, Vioară Maria, Tocarjevschi Vera, Cemîrtan Emilia și Covalenco Svetlana datoria în mărime de 754 724,26 de lei.

Au susținut că persoane cu funcții de răspundere din cadrul Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor „Dacia din Săsesni” raionul Călărași, și din cadrul BC „Moldova Agroindbank” SA au comis ilegalități care o afectează pe Tocarjevschi Vera, și anume au falsificat semnătura Verei Tocarjevchi în contractul de fidejusiune nr.S08179b4 din 17.03.2008, unde datorită acestui fals s-a obținut un credit bancar, în care escrocii prin înșelăciune și abuz de încredere au obținut o sumă impunătoare de bani în valoarea de 1 590 000 de lei.

Au relevat că, Tocarjevchi Vera nu a încheiat nici un act juridic cu părții, fapt confirmat prin nesemnarea Contractului de fidejusiune nr. S08176b4 din 17 martie 2008 și nu poate avea nici o obligațiune față de BC „Moldova-Agroindbank” SA și AEÎC „Dacia din satul Săseni” raionul Călărași, precum și executorul judecătoresc Chirtoacă Petru.

Au invocat în temeiul art. 328 din Codul civil nulitatea absolută a contractului de fidejusiune nr. S08176b4 din 17 martie 2008, deoarece nu a fost semnat de către Tocarjevchi Vera.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 22 februarie 2023.

La 25 aprilie 2023, copia deciziei din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată prin intermediul poștei electronice în adresa participanților la proces (f.d. 90, vol. III)

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Tocarjevschi Vera și Tocarjevschi Serghei, la 23 mai 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 13 iulie 2023, a expediat în adresa intimaților copia recursului declarat de Tocarjevschi Vera și Tocarjevschi Serghei, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizul de recepție, anexate la materialele dosarului. Însă, până în prezent intimații nu și-au valorificat acest drept, și nu au depus referință.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Tocarjevschi Vera și Tocarjevschi Serghei a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de *Tocarjevschi Vera* și *Tocarjevschi Serghei*, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de *Tocarjevschi Vera* și *Tocarjevschi Serghei*.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

Oxana Parfeni